

Miljøstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Fremsendes pr. email til mst@mst.dk og mihal@mst.dk

30. november 2017

J.nr. SVANA-400.00072 - Deres ref.nr. JOEHA/MIHAL – Udkast til ændring af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Miljøstyrelsen har ved høringsbrev af 15. november 2017 anmodet om Brancheforeningen for Skadedyrsfirmaers (herefter ”Brancheforeningen”) eventuelle kommentarer til udkast til ændring af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (herefter ”Rottebekendtgørelsen”).

Brancheforeningen støtter meget, at der fokuseres på rotteproblemer i Danmark. I forbindelse med den store revision af rottebekendtgørelsen i 2012 udtrykte vi stor forundring over, hvorfor autoriserede personer ikke måtte bekæmpe rotter i den kommunale åbningstid, og gjorde allerede i den forbindelse opmærksom på, at den kommunale rottebekæmpelse var utilstrækkelig, særligt i de komplicerede sager.

Vores bud på, hvorfor det på trods af den store indsats ikke er lykkedes (for kommunerne) at få løst rotteproblemet, er formentlig, at både midler og metoder er strammet så voldsomt op, at de tilstrækkelige og nødvendige redskaber og ressourcer ikke er til stede. Der henvises desuden til de indledende kommentarer til Brancheforeningens bemærkninger til handlingsplanen.

Generelt bemærkes endvidere, at vi mener, at det er fuldstændigt urealistisk, når Miljøstyrelsen anfører, at de påtænkte ændringer af bekendtgørelsen vil være omkostningsneutrale. Ændringerne vil hverken være omkostningsneutral for kommunerne, borgere og virksomheder eller de private rottebekæmpere.

Udkastet til bekendtgørelse giver anledning til følgende bemærkninger:

§ 1 - Definitioner

I § 1 savnes en definition af begrebet ”indendørs”.

Definitionen af begrebet ”bygningsgennemgang” (nr. 2) er endvidere ikke særlig præcis, idet det bør præciseres, hvad der ligger i ”omkringliggende arealer”.

”Sikringsordning” (nr. 15) er defineret som en kontrakt mellem en R1-autoriseret person og en ejer eller lejer af fast ejendom, der som minimum

omfatter forebyggelse af rotter ved en bygningsgennemgang. (Vores fremhævelse)

Det bør præciseres, at en sikringsordning også omfatter elektroniske og mekaniske fælder og udlægning af gift efter gældende regler. Sådan som bestemmelsen er formuleret i høringsudkastet, vil den kunne udlægges som om, at mekaniske eller elektroniske fælder eller udlægning af gift ikke regnes som en sikringsordning og derfor ikke skal indberettes. Dette kan næppe været hensigten, da det er ønsketænkning at tro, at man udelukkende kan forebygge sig ud af rotteproblemer, særligt på landbrug og andre særligt udsatte ejendomme.

§ 6 – Bekæmpelse af rotter

Det er Brancheforeningens forståelse af udkastet til bekendtgørelse, at der nu indføres en adgang for kommunalbestyrelsen til at udelukke al privat bekæmpelse og forebyggelse af rotter, jf. bekendtgørelsens § 21, stk. 1, nr. 2, jf. § 6, stk. 4. Ved indførelsen af en sådan adgang skabes grundlaget for et de facto kommunalt monopol på rottebekæmpelsesområdet, manglende konkurrenceudsættelse og forøgelse af de offentlige udgifter til rottebekæmpelse. Det skal vi på det kraftigste fraråde.

Et kommunalt monopol er efter vores opfattelse ikke sagligt velbegrundet, når der findes en velfungerende autorisationsordning, der sikrer, at rottebekæmpelse kun må udføres af kvalificeret personale. Ydermere er det Brancheforeningens forståelse, at indsættelsen af førnævnte bestemmelser i Rottebekendtgørelsen er sket på baggrund af miljøbeskyttelseslovens § 17, hvorved kommunalbestyrelsen har ansvaret for gennemførelse en effektiv rottebekæmpelse.

Miljøbeskyttelseslovens § 17 er en videreførelse af den tidligere § 4A, som blev indsat i 1973. Bestemmelsen udgør derfor ikke et nyt tiltag fra lovgivers side, og det kan derfor undre, at Miljøstyrelsen nu, uden en nærmere saglig begrundelse, finder anledning til at indføre så radikale tiltag – tilsyneladende uden nogen politisk behandling, og med den i yderste konsekvens afskaffelse af privat rottebekæmpelse i samtlige kommuner. Et sådant indhold i en bekendtgørelse forudsætter helt udtrykkelig hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 17's ordlyd. En sådan hjemmel forligger ikke.

Miljøbeskyttelseslovens § 17, stk. 1 har følgende ordlyd:

”Kommunalbestyrelsen har ansvaret for gennemførelsen af en rottebekæmpelse.”

Hidtil er denne bestemmelse – i overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd – blevet fortolket som indeholdende en præcisering af, at kommunalbestyrelsen har den fulde tilsynsbeføjelse og pligt i forhold til en effektiv rottebekæmpelse – og intet andet.

Tillige har tilføjelsen af bestemmelsens stk. 5 givet kommunen hjemmel til at foretage de nødvendige foranstaltninger som selvhjælpshandlinger og for grundejernes regning. Hvis Miljøstyrelsens fortolkning af bemyndigelsesadgangen i Miljøbeskyttelseslovens § 17, stk. 1 var rigtig, havde det ikke været nødvendigt at indsætte den særlige hjemmel i Miljøbeskyttelseslovens § 17, stk. 5 til selvhjælpshandlinger og tilbagekaldelse af autorisationer.

Det har da næppe heller været lovgivers intentioner, at rottebekæmpelse skulle overgå til at være et kommunalt monopol, og det ligger næppe heller i tråd med regeringens ønske om et borgerligt liberalt samfund. Hvis den reelle baggrund for indførelsen af bestemmelsen er, at Miljøstyrelsen er bekymret for, at de kommende indehavere af R2 autorisationen foretager den fornødne og tilstrækkelige rottebekæmpelse, så er løsningen ikke at indfører R2 autorisationen.

Dette er et så drastisk indgreb i firmaers ret til at drive erhvervsvirksomhed, at der reelt er tale om ekspropriation, idet kommunen blot ved simpelt flertal i byrådet kan fratage de private rottebekæmpere en væsentlig del af deres forretningsgrundlag. Bekæmpelse af rotter i privat regi er i dag en stor og væsentlig del af den samlede bekæmpelse af rotter.

Kommunernes ansvar for gennemførelse af en effektiv rottebekæmpelse kan sikres via langt mindre indgribende foranstaltninger, herunder sikre den nødvendige uddannelse, tilsyn samt nem og hurtig anmeldelsesadgang for borgerne.

Brancheforeningen står fuldstændig uforstående over for denne nye mulige udelukkelse af privat bekæmpelse af rotter, og ordningen er helt uacceptabel for branchen.

Såfremt denne del af rottebekæmpelsen fremadrettede skal varetages i kommunalt regi, vil dette utvivlsomt forøge de kommunale udgifter til rottebekæmpelse. Denne forøgede udgift vil med al sandsynlighed medføre forøget rottebekæmpelsesgebyr, og dermed være endnu en omkostningsforøgelse for samtlige boligejere i de respektive kommuner.

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 6, stk. 5, indeholder en regulering af løbetiden af allerede eksisterende og gyldige bekæmpelsesaftaler ved en kommunalbeslutning efter § 6, stk. 4. Eksisterende og gyldige aftaler indgået mellem virksomheder og private bekæmpere bortfalder efter 1 år. Kommunalbestyrelsens beslutning om bortfald af godkendelse efter bekendtgørelsens § 6, stk. 4, er fuldstændig uacceptabel. De aftaler, de private rottebekæmpere har indgået med virksomheder, er ofte løbende aftaler, med en meget længere de facto længde end 1 år. En bestemmelse, der afkorter dem til 1 år, er uacceptabel.

Brancheforeningen har derimod forståelse for, at det bør være muligt for kommunerne at beslutte at overtage en konkret privatbekæmpelse på et område,

forudsat der foretages en tilstrækkelig effektiv rottebekæmpelse. En sådan konkret beslutning efter § 6, stk. 7, må dog forudsætte, at kommunen sagligt kan dokumentere, at den private bekæmpelse på det pågældende område/den pågældende ejendom ikke lever op til kommunens anvisninger i den kommunale handlingsplan. Dette bør udtrykkeligt fremgå af bekendtgørelsen.

Endvidere bør det udtrykkeligt anføres i bekendtgørelsen, at kommunen først bør give den private ejer et påbud efter bekendtgørelsens § 10 om at undersøge for rotter og udføre de fornødne foranstaltninger i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af rotter, inden der træffes beslutning efter § 6, stk. 7. Dette bør også udtrykkeligt fremgå af bekendtgørelsen.

§ 7 – Kommunal rottebekæmpelse

Konsekvensen af udvidelsen af tidsrummet for den kommunale rottebekæmpelse til også at omfatte weekend og helligdage for den kommunale rottebekæmpelse i bekendtgørelsens § 7, stk. 2, vil medføre en væsentlig udgiftsstigning for kommunerne, jf. også bemærkninger til handlingsplanen pkt. 2.6. Det skal endvidere fremhæves, at denne udvidelse af den kommunale bekæmpelse er endnu et indgreb i private bekæmperes forretningsgrundlag, idet bekæmpelse uden for kommunal åbningstid fratages som en del af bekæmpelsesfirmaernes forretningsgrundlag. Der henvises i det hele til det anførte til § 6.

Det fremgår ikke af bekendtgørelsen, om forpligtelsen for kommunal rottebekæmpelse gælder hele døgnet, eller om forpligtelsen er begrænset til tidsrummet 8 til 16 eller lignende. Dette bør præciseres.

Bestemmelsen i § 7, stk. 4, om, at ejere, lejere eller deres repræsentanter alene behøver at være til stede ved det første besøg, hilses velkomment. Forpligtelsen til at være til stede ved det første besøg er god, og er med til at sætte en kvalificeret retning for den efterfølgende bekæmpelse.

§ 8 – Tilsynspligtige ejendomme

Brancheforeningen støtter op om, at antallet af tilsynsbesøg søges reduceret, og at tilsynsbesøgene bør koncentreres om de ejendomme, hvor der er forøget risiko for rotter. Brancheforeningen støtter derfor op om, at der indføres tilsynspligt for visse typer af ejendomme, nemlig erhvervsjendomme med dyrehold, primærproduktion af fødevarer og foder til dyr samt opbevaring af foderstoffer til dyr eller planteprodukter, som anvendes til produktion af fødevarer til mennesker.

Miljøstyrelsen bør overveje, om der skal udarbejdes en vejledning til med henblik på identifikation af, hvilke ejendomme, der er omfattet af tilsynsplikten – særligt afgrænsningen af, hvornår en ejendom er en erhvervsjendom.

Udarbejdes denne vejledning ikke, kan man risikere, at det overlades til rottebekæmpere at finde og vurdere de tilsynspligtige ejendomme.

For at udjævne arbejdsbyrden – og risikoen for spidsbelastningsomkostninger – bør Miljøstyrelsen overveje, at tilsynet fordeles med ½ delen i første halvår, og ½ delen i andet halvår.

§ 11 – Orientering af borgere

Miljøstyrelsen bør overveje at gennemføre orientering af borgerne om, at forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen elektronisk via e-Boks. Efterhånden er der rigtigt mange mennesker, der ikke længere læser aviser – heller ikke lokale aviser.

§ 13 – Rottespærre

Det fremgår af Miljøstyrelsens høringsbrev, at kommunerne pålægges at installere rottespærre på samtlige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler.

Det følger imidlertid af § 13, stk. 1, at kommunalbestyrelsen, hvor det er teknisk muligt, på kommunale skoler, plejehjem og daginstitutioner skal opsætte rottespærre på kloakledninger, der fører ind til de pågældende institutioner.

Medmindre at begrebet ”teknisk muligt” defineres/specificeres, vil det medføre, at kommunen reelt selv bestemmer, om de mener, det er teknisk muligt eller kan gennemføres uden gener for driftsforstyrrelser på kloaknettet, og bestemmelsen vil derfor være uden reelt indhold.

§ 16 – Opsætning af rottespærre

Det bør præciseres, hvad en opstrøms undersøgelse skal indeholde. Brancheforeningen foreslår, at undersøgelserne eksempelvis består af følgende tiltag:

- Ophængning og kontrol af giftblokke over en 14-dages periode og
- Visuel kontrol af spor samt røgprøve, hvor det er teknisk muligt.
- Kamera eller andet overvågningsudstyr

§ 17 - Autorisation

Begrebet ”en væsentlig del af vedkommende arbejdstid” bør præciseres enten i selve bekendtgørelsen eller i en af Miljøstyrelsen udarbejdet vejledning.

Et generelt krav om fornyelse af autorisation hvert 5. år er efter Brancheforeningens opfattelse overflødig. Det bemærkes i den forbindelse, at indehaveren af autorisationen i forvejen har pligt til at gøre brug af den

gældende lovgivning i arbejdet. Der er ingen garanti for, at kravet om fornyelse af autorisation har nogen positiv effekt. Kravet vil alene medføre øgede omkostninger for branchen.

Fastholdes ønsket om fornyelse af autorisation hvert 5. år, opfordrer Brancheforeningen til, at der sondres mellem autorisationsholdere, der udnytter sin autorisation erhvervsmæssigt, dvs. beskæftiger sig med rottebekæmpelse, og autorisationsholdere, der blot er i besiddelse af autorisationen. Brancheforeningen mener, at en tidsbegrænsning af autorisationer er hensigtsmæssigt i de tilfælde, hvor autorisationen ikke bruges, men ikke i de tilfælde, hvor den autoriserede beskæftiger sig med rottebekæmpelse.

Miljøstyrelsen opfordres endvidere generelt til at finde en ny form for afholdelse af kurser til opnåelse af autorisation. Brancheforeningen foreslår, at kurserne gennemføres som e-learningkurser, hvor der logges på med NemID og med en efterfølgende eksamination.

§ 25 – R2 autorisation

Brancheforeningen har noteret sig, at R2 autorisationen er gennemført for at imødekomme et ønske fra landbrugserhvervet om selv at kunne foretage rottebekæmpelse på egen ejendom.

Brancheforeningen mangler imidlertid i bekendtgørelsen en stillingtagen til følgende forhold:

- Hvilken stoffer må en person med R2 autorisation anvende?
- Hvem har det endelige ansvar for rottebekæmpelsen, når en person med R2 autorisation har fået/købt rottegift?
- Hvem skal udlevere rottegiften?
- Hvem skal betale for rottegiften?
- Hvilke mængder må en person med R2 autorisation købe/få udleveret i forhold til det område, hvor der er konstateret problemer med rotter?
- Hvem har tilsynsforpligtelsen i forhold til R2 autorisationen, og dermed tilsynet med, at der alene anvendes ”det begrænsede udvalg af giftstoffer til rottebekæmpelse”, og at gældende lovgivning overholdes i forbindelse med udlægningen?

§ 27 – R2 autorisationens anvendelsesområde

Der savnes en beskrivelse af, hvilke kriterier der vil blive lagt til grund for, om bekæmpelsesmidler kan godkendes til R2 autoriserede.

Brancheforeningen skal på det kraftigste opfordre Miljøstyrelsen til, at styrelsen i de i bestemmelsen nævnte retningslinjer tager hensyn til resistensproblematikken, der uomtvisteligt er ved at give fx. landmænd lov til

selv at foretage bekæmpelsen. Al erfaring (bl.a. fra kommunal bekæmpelse) viser, at der per automatik altid bruges det kraftigste middel først. Det er et kæmpe problem, som de professionelle skadedyrsbekæmpelsesfirmaer har måttet kæmpe med i årevis.

Brancheforeningen skal ikke lægge skjul på, at foreningen er meget bekymret for, om man åbner døren til "det vilde vesten" ved at indføre R2 autorisationen, jf. også bemærkningerne til Handlingsplanen pkt. 2.4.

§ 28 – Kemisk bekæmpelse af rotter

Det fremgår af stk. 1, at der alene må iværksættes bekæmpelse af rotter med kemiske bekæmpelsesmidler, herunder antikoagulanter, når der er konstateret forekomst af rotter. Betyder det, at de kommende d-vit produkter heller ikke må anvendes, før rotter er konstateret. Miljøstyrelsen bedes om udtrykkeligt at tage stilling til denne problematik.

Bestemmelsen i § 28, stk. 2, om, at ejere, lejere eller deres repræsentanter alene behøver at være til stede ved det første besøg, hilses velkomment. Forpligtelsen til at være til stede ved det første besøg er god, og er med til at sætte en kvalificeret retning for den efterfølgende bekæmpelse.

§ 29 – Resistens

Miljøstyrelsens bør i resistensstrategien udtrykt ved § 29 forholde sig til, hvordan Miljøstyrelsen vil indarbejde nye produkter, der ikke indeholder antikoagulanter, og som er på vej på markedet, jf. også Brancheforeningens bemærkninger til handlingsplanens pkt. 4.1.

§ 31 – Orientering

Det følger af § 31, at privat bekæmpelse kan påbegyndes efter, at den R1 eller R2 autoriserede person skriftlig har givet kommunalbestyrelsen besked herom.

Brancheforeningen tillader at gå ud fra, at der alene er tale om en anmeldeordning, og at kommunalbestyrelsens accept ikke er nødvendig, før arbejdet kan igangsættes. Indfortolkning af et krav om accept vil betyde store praktiske udfordringer ved rottebekæmpelse i akutte sager uden for normal arbejdstid.

Brancheforeningen tillader sig endvidere at gå ud fra, at meddelelsesformen er formløs, bare den er skriftlig. Meddelelse vil således kunne ske pr. mail. Miljøstyrelsen opfordres til at tydeliggøre dette i bestemmelsen.

Bilag 4 – Kursus

Brancheforeningen mener, at det vil være relevant med undervisning i anvendelse af foderstationer og giftudlægning i praksis.

Vedlagt nærværende brev er desuden Brancheforeningens bemærkninger til handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Med venlig hilsen

Brancheforeningen for Skadedyrsfirmaer

Miljøstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Fremsendes pr. email til mst@mst.dk og mihal@mst.dk

J.nr. SVANA-400.00072 - Deres ref.nr. JOEHA/MIHAL – Bemærkninger til handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter

30. november 2017

Indledende og generelle bemærkninger

Indledningsvis ønsker Brancheforeningen at sætte spørgsmålstegn ved ”den stigende tendens i antallet af anmeldte rotteangreb”, som anføres i udkastet til handlingsplanen. Antallet af rotteanmeldelser er helt, som det kunne forventes, idet man har skiftet metode for, hvordan anmeldelser opgøres og registreres,

Tidligere skete en stor del af anmeldelserne på baggrund af observationer af, at der havde været spist af den udlagte forebyggende gift. I disse tilfælde var det ikke muligt at konstatere hvor mange rotter, der havde spist af giften, og da giften som minimum alene blev tilset fire gange årligt, kunne der have været spist af giften i en periode, uden det derved blev registreret.

Nu er der sket et paradigmeskifte, idet der som konsekvens af lovændringer ikke udlægges gift i samme omfang som tidligere, men i højere grad forebygges og bekæmpes mekanisk. Konsekvensen af dette er, at fælderne nu tilses meget hyppigere, og anmeldelse sker på baggrund af en enkelt fanget rotte i modsætning til tidligere, hvor anmeldelsen skete på baggrund af observation af en bestand.. Derved vil antallet af anmeldelser helt naturligt stige.

En anden årsag til stigningen i antallet af registrerede anmeldelser er, at der nu er blevet et bedre indberetningssystem til registrering af anmeldelserne. Anmeldelserne foretages direkte fra ”kilden”, hvor de tidligere ofte skete i form af et telefonopkald til den respektive kommune, hvorefter var op til kommunens medarbejdere at koordinere og indsamle oplysningerne og derefter foretage videre indberetning.

Generelt ser Brancheforeningen forslagene i såvel handlingsplanen om udkastet til den nye Rottebekendtgørelse, som en betydelig forringelse af skadedyrsbranchens vilkår. Flere af forslagene fjerner, en væsentlig del af kundegrundlaget for skadedyrsfirmaerne, kun for at tækkes det forhold, at landbrugets organisationer, har oplevet, at det er blevet dyrere at bekæmpe rotter, jf. også nedenfor pkt. 2.4.

Overordnet set er rottebekæmpelse blevet dyrere som følge af, at lovgiver pålagde branchen udgifter til autorisation af den enkelte rottebekæmper, og samtidig krav om overgang fra forebyggende giftudlægning til mekanisk bekæmpelse. Denne bekæmpelsesmetode er dyrere, idet det kræver hyppigere tilsyn. Hele denne proces har resulteret i betydelige omkostninger for skadedyrsfirmaerne, til omlægning og udvikling af andre bekæmpelsesmetoder.

Ved at udhule hele autorisationsprincippet samt dernæst at give tilladelse til, at landbruget (såkaldte primærproducenter), fødevarevirksomheder, boligforeninger, grovvarereselskaber og lign. selv kan indkøbe og udlægge gift, er et så alvorligt indgreb i en branches vilkår, muligheder og forretningsgrundlag at det i sig selv bør give anledning til alvorlige overvejelser.

For at handlingsplanen overordnet både tager hensyn til nedbringelse af rottebestanden, og bedst mulig anvendelse af gift (lidt og effektivt) – så vil det være hensigtsmæssigt hvis der tydeligt stilles krav og guidens til udformning af offentlige udbud for rottebekæmpelse. Generelt set bærer en række kommunale udbud præg af, at det udelukkende er økonomi, der vægtes. Via denne vægtning vil det være billigste udbyder, der vinder, uanset om denne reelt er kvalificeret til at yde en kompetent bekæmpelse af rotter. Ved at stille krav til udformning af udbud, præges den reelle indsats i meget højere grad.

Nedenfor følger bemærkninger til udvalgte afsnit i Handlingsplanen.

Ad pkt. 1.1 - Præcisering af krav ved installation og servicering af rotte-spærrer

Initiativet er i princippet godt, dog vil det næppe få den store effekt, idet det er de færreste skadedyrsbekæmpelsesfirmaer, der har en medarbejder ansat med en

fuld kloakmesteruddannelse. Særligt de mindre bekæmpelsesfirmaer har ikke mulighed for at ansætte autoriserede kloakmestre.

Hvis hensigten bag initiativet skal have den ønskede effekt, og skadedyrsfirmaerne skal kunne udnytte muligheden for at installere og reparere rottespærre, burde rottebekæmperen "sidestilles" med kloakmesteren. Kloakmesteren kan, uden autorisation til rottebekæmpelse, men ved at tage et amu kursus i rotters biologi og adfærd, få tilladelse til at montere en rottespærre. På tilsvarende vis bør rottebekæmper ligeledes ved at tage det eksisterende amu-kursus "Kloakering – montering af rottespærre" have samme mulighed for at montere en rottespærre.

Brancheforeningen ser dog fortsat positivt på initiativet, da det ses som "et skridt på vejen", men Brancheforeningen opfordrer til, at der fortsat arbejdes på en mere ligeværdigt forhold mellem kloakmester- og rottebekæmperautorisationen.

Ad pkt. 1.2 - Krav om rotteundersøgelse ved opsætning af rottespærre

Det er Brancheforeningens klare opfattelse, at kravet om en opstrøms undersøgelse skal gøres obligatorisk, idet der ellers til vil kunne være brud opstrøms som ikke bliver opdaget. Man skal imidlertid være klar over, at det vil betyde en stigning i udgifterne til den kommunale rottebekæmpelse. Det bør defineres, hvad en opstrøms undersøgelse skal indeholde, jf. også bemærkningerne til Rottebekendtgørelsens § 1

Ad pkt. 1.3 - Styrket indsats ved vildtfodringspladser

Vildtfodringspladser er ofte et arnested for rotter i naturen, og ud over en hensigtsmæssig foderhåndtering vil også opstilling af fælder kunne reducere risikoen for rottetilhold. Brancheforeningen bistår gerne med råd omkring de forskellige tiltag. Det vil dog være nødvendigt at lade vildtfoderpladserne indgå i den to årig tilsynsordning

Hvis man ønsker at forslaget skal have den ønskede effekt, bør det ledsages af en kontrolforanstaltning fx en smileyordning, eventuelt med mulighed for sanktioner.

Ad pkt. 2.1 - Øget krav om opsætning af rottespærre ved offentlige institutioner

Brancheforeningen er positivt indstillet overfor initiativet, men det kan undre, at der skal indhentes tilladelse fra private institutioner før en rottespærre kan monteres. Den private institution besidder næppe den nødvendige faglige kompetence til at vurdere, om der skal monteres en rottespærre. Det svækker derfor forslaget, hvis en sådan tilladelse skal indhentes.

Ad pkt. 2.2 - Kommunens handlingsplan gældende for privat bekæmpelse

Brancheforeningens bemærkninger til kommunalbestyrelsens eventuelle godkendelse af privat bekæmpelse fremgår af bemærkningerne til udkastet til ændring af Rottebekendtgørelsen. Der henvises derfor hertil.

I relation til beskrivelsen i handlingsplanens pkt. 2.2 skal det noteres, at såfremt den private rottebekæmpelse pålægges øgede udgifter/tiltag – eksempelvis i en kommunal handlingsplan – må det forventes, at der kan påløbe ekstra kommunale udgifter til f.eks. øgede og/eller skærpedetilsyn.

Ad pkt. 2.3 – Bedre datagrundlag

Brancheforeningens medlemmer anvender forskellige medier til at indrapportere til ”Rottehullet”. For at sikre at grundlaget for datatilførslen bliver så bredt som muligt, bør Miljøstyrelsen overveje at udvikle et interface (en API), der kan håndtere/modtage data fra de forskellige rapportssystemer, som bekæmpelsesfirmaerne anvender. Miljøstyrelsen opfordres tillige til at arbejde for at sikre en god datavalidering, så statistikken ikke afspejler stigninger i falske rotteanmeldelser, som halsbåndsmus, eger, pindsvin, solsorte, etc.

Ad pkt. 2.4 Primærproducenters bekæmpelse på egen bedrift

Det er Brancheforeningens opfattelse, at initiativet må ses som en væsentlig devaluering af skadedyrsbekæmpernes autorisation. Baggrunden for indførelsen af autorisationsordningen var netop, at det fra naturstyrelsens (nuværende Miljøstyrelsen) side blev vurderet som værende nødvendigt med en autorisation, for at kunne gennemføre en faglig og kompetent rottebekæmpelse. Resultatet var, at skadedyrsbekæmpelsesfirmaerne blev pålagt en væsentlig omkostning til uddannelse af rottebekæmpere, hvilket selvfølgelig har betydet en stigning i priserne på rottebekæmpelsen – også i landbruget. Dette er en helt naturlig følge af at man pålægger en hel branche forøgede omkostninger.

Skadedyrsbranchen vurderer prisstigninger til ca. 30 – 35 %, og i lyset af de relativt lave priser på sikringsordninger, hvor en gennemsnitlig pris er kr. 4.500-6.500 virker det som en voldsom reaktion at give op mod 40.000 landmænd og 30.000 andre erhvervsdrivende mulighed for at tage en R2- autorisation (dagskursus). Hvis man anskuer prisudviklingen for en sikringsordning fra år 1990 til 2017, så er prisniveauet præcis det samme, på trods af samfundsprisudviklingen er steget væsentligt i samme periode.

Når man nu vil udhule skadedyrsbekæmpelsesfirmaernes indtjeningsgrundlag, ved at fjerne en del af markedet og dermed indtjeningsgrundlaget, og lade primærproducenter med en væsentlig ringere faglig kompetence og indsigt i rottebekæmpelse, overtage en del af bekæmpelsen, vil dette alt andet lige betyde en væsentlig ringere rottebekæmpelse, samt stigende omkostninger for skadedyrsfirmaerne og dermed dem som ikke er omfattet af ordningen.

Udviklingen taler stik imod de intentioner, som Miljøstyrelsen selv har formuleret i bl.a. Partnerskabet for grøn bekæmpelse.

Partnerskabet kortlagde rottebekæmpelse i flere kommune og ud fra datagrundlag sammenlignede de enkelte kommuner og effekten af giftfri bekæmpelse mellem disse, vi savner det aftryk som Partnerskabet kom frem til, vi , som land vil være forgangland, dette afspejles ikke tilstrækkelig grad. Når så mange personer (igen) vil få tilladelse til at indkøbe, opbevare og udlægge rotte og musebekæmpelsesmidler vil det være langt sværere at kontrollere, at giften bliver udlagt forsvarligt. Derfor frygter Brancheforeningen, at en lempelse af lovgivningen - så flere virksomheder, der ikke har rotte- og musebekæmpelse som deres primære erhverv - vil sætte rottebekæmpelsen og miljøbelastningen med rottegift tilbage til tiden før 1997, hvor borgere selv måtte supplere udlægningen af den udlagte rottegift. Tilmed vil rottebekæmpelsen blive mindre effektiv fordi den bliver foretaget af mindre kvalificerede bekæmpere.

Miljøstyrelsen opfordres til at overveje, hvorledes de kommunale tilsynsudgifterne vil blive påvirket, da alene kontrolarbejdet med de mange ”R2- bekæmpelser” forventes at blive omfangsrigt.

Ad pkt. 2.5 Udvidet adgang til fuld rotteautorisation

Forslaget vil antageligvis forringe vilkårene væsentligt for hele skadedyrsbranchen, idet der i princippet bliver fri adgang til at kunne tage et rotteautorisationskursus, uden nogen forudgående kendskab eller forudsætninger, blot man kan sandsynliggøre, at en del af ens erhverv er at beskæftige sig med rottebe-

kæmpelse. Dette kan i princippet være, at opsætte en rottefælde på et loft, og som en del af den faste arbejdsopgave skulle tilse denne dagligt.

Forudgående kendskab til rottebekæmpelse og branchekendskab, har ellers hidtil været en grundpille og et vigtigt element i hele rotteautorisationssystemet, dette ønsker man så nu at fjerne. Forventeligt vil resultatet være en ringere uddannelse og dermed dårligere rottebekæmpelse. Brancheforeningen ser den udvikling som bekymrende.

Ad pkt. 2.6 Udenfor kommunal åbningstid

Forslaget er som udgangspunkt forståeligt og i tråd med, at man ønsker at yde en høj kommunal service, det skal dog påregnes en væsentlig stigning i udgifterne for den kommunale rottebekæmpelse, idet det vil være nødvendigt at etablere et beredskab der skal være til rådighed 24/7 samt i weekender og på helligdage. Der henvises desuden til Brancheforeningens bemærkninger til § 7 til ændringen af Rottebekendtgørelsen.

Omfanget af de forøgende udgifter kan formentligt vurderes, idet det antages, at der skal være personale til som minimum at dække en vagtordning omfattende yderligere 17 timer i døgnnet, samt weekender og helligdage, hvilket groft kan anslås til at være 7.179 timer svarende til ca. 4,1 årsværk pr. kommune. Hertil kommer tillæg for arbejde på såkaldte skæve tidspunkter.

Ad pkt. 3.2 Mere målrettet tilsyn med landbrug

Brancheforeningen ser positivt på initiativet, og vil opfordre Miljøstyrelsen til at overveje en elektronisk løsning, hvor borgeren selv – efter forespørgelse – tilkendegiver om der er rotteaktivitet på den givne ejendom.

Da primærproducenter selv skal kunne forestå bekæmpelse, bør de også selv kunne forestå tilsynet og indberette resultatet af dette til kommunen. Dette falder også godt i tråd med, at der i følge bekendtgørelsen er anmeldelsespligt hvis der observeres rotter, og det må kunne påregnes at primærproducenten overholder den gældende lovgivning og indberetter hvis der er rotter på ejendommen.

Ad pkt. 3.3 Administrativ lettelse for sikringsordninger

At kravet om tilsyn 4 gange om året bortfalder synes for Brancheforeningen en logisk konsekvens af, at der ikke længere er udlagt gift. Kravet om rapportering

kan dog overvejes nærmere, idet en rapport jo ikke kun omfatter om der har været rotter, men ofte også indeholder anbefalinger og vejledning til den sikrede, om hvordan det kan sikres at ejendommen forbliver rottefri.

Det er Brancheforeningens opfattelse, at kommunernes administration ikke lettes, da kommunen i dag kun modtager rapporter, hvis den respektive kommune selv efterspørger dette, dvs. at der ikke sker nogen ændring i forhold til nuværende praksis.

Ad pkt. 4.1 Ny strategi for at undgå resistens

Det er fint at der udarbejdes en ny resistensstrategi, men er der så taget højde for, at når man vil tillade en stor gruppe af delvist uddannede rottebekæmpere at forestå bekæmpelse, er der risiko for at der kommer til at ligge store mængder af den mere potente rottegift ude hos primærproducenter, i boligforeninger og grovvarerelskaber mv. Derfor appelleres der til, at der kun gives mulighed for, at det er de fuldt ud autoriserede, der får adgang til, og mulighed for, at udlægge disse midler.

Ad pkt. 4.3 Mulighed for gasning af rotter

Det er Brancheforeningens opfattelse, at muligheden for gasning af rotter vil have et særdeles begrænset anvendelsesområde. Gasningen vil typisk være fri-landsgasninger, og hvis det kræver yderligere et brugerbetalt kursus for at kunne foretage denne type bekæmpelse, er det nok tvivlsomt, at nogen producenter/importører vil tage chancen og registrere et sådant nicheprodukt.

Brancheforeningen foreslår i stedet en udvidelse af anvendelsesområdet på den eksisterende registrering af aluminiumfosfid (mod muldvarpe, mosegrise og rotter). Der ville kunne opnås en væsentlig større brugerkreds og dermed markedspotentiale, hvis brugeren blot skal være både R1-autoriseret rottebekæmper og G1-autoriseret muldvarpebekæmper. Det er trods alt samme kemiske produkt, der er tale om og evt. forskelle i behandlingsmetoden kan forklares på etiketten.

Ad pkt. 4.4 Kildebekæmpelse af rotter mere end 10 meter fra en bygning

Brancheforeningen ser positivt på dette initiativ, da kilden til problemerne ofte opstår mere end 10 meter fra bygningerne. Miljøstyrelsen opfordres dog til at overveje, om ordningen kan påbegyndes inden antikoagulanterne skal godkendes igen. Såfremt det nuværende oplæg følges, må det anses som en konkurren-

ceforvridning mellem de forskellige bekæmpelsesmiddelproducenter, på samme måde som da permanent bekæmpelse blev forbudt.

Hvorfor ikke blot udsende et dekret om at det punkt på etiketten bortfalder og det kan angives ved skift af etiket uden yderligere godkendelsesprocedure.

Med venlig hilsen

Brancheforeningen for Skadedyrsfirmaer

Svar på Høringsbrev MST, af 15 november 2017.

På baggrund af Hørings udkast til ændring af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, ønsker vi hermed at kommentere, præcisere og uddybe:

Udgangspunktet for ændringer i lovgivningen baserer sig bl.a. på et EU direktiv der overordnet ønsker at minimere brugen af gift / kemikalier i kampen mod rotter. Afledt af dette ønske har MST gennem de sidste par år arbejdet med at få formuleret en ny "rotteplan". Til opbygning af grundforståelse / data til ny lovgivning har man gennem en periode på 1½ år arbejdet med et partnerskab, med det formål at kortlægge hvilke produkter / løsningstyper der findes på markedet. Dialog med Branchen, Kommuner og kyndige på området har været en del af dette Partnerskab og processen. Derudover har Branchen (BS) i det sidste 1 – 1½ år arbejdet aktivt med løsninger bl.a. i landbruget der udelukkende baserer sig på mekaniske / teknologiske og grønne løsninger med rigtig gode resultater til følge. Vi savner i særdeleshed at se disse erfaringer indbygget i den nye Bekendtgørelse. Vi mener helt klart at Danmark på dette felt både har mulighed for og ikke mindst bør gå forrest med det mål at minimere brugen af kemikalier / gift til fordel for nye teknologier og metoder, som Danmark dermed vil kunne blive ledende med, på verdensplan. Det kræver at der er politisk opbakning og et klart ønske om at placere Danmark på verdenskortet i relation til nytænkning og udvikling af metoder til rotte og skadedyrsbekæmpelse. Det er bekymrende at vi ikke ser disse ambitioner som en del af dette nye forslag til rottebekæmpelse.

En række af de foreslåede lempelser og ændringer undergraver branchen og går direkte i mod intentionen om at styrke kompetencen og dermed kunne levere mere effektiv og grøn bekæmpelse af rotter med mindre brug af gift.

Vedr.: § 6 – 7 Uacceptabelt at kommuner kan overtage sager fra PCO'ere uden grund !

- Som det fremgår af § 6 og 7 bliver følgende beskrevet: *Kommunens handlingsplan gældende for privat bekæmpelse: • Da det er kommunerne der har ansvaret for en effektiv bekæmpelse af rotter, kræves der en tilladelse fra kommunen før rotterne kan bekæmpes i privat regi. Kommune skal derfor i deres rottehandlingsplan træffe beslutning om man vil acceptere privat bekæmpelse i kommunen. • Retningslinjer fastsat i en kommunal handlingsplan for rottebekæmpelse vil fremover være gældende for al rottebekæmpelse i kommunen. Altså også for private aktører.*

Med andre ord "kommunen kan forbyde private firmaer at lave rottebekæmpelse i deres kommune" – det kan på ingen måde være lovligt. Et forslag til ordlyd kunne være: "Kommunen kan overtage en sag hvis den ansvarlige Bekæmper forsømmer opgaven."

Et meget vigtigt punkt i denne sammenhæng er også at når vi nu står overfor indførelsen af nye teknologier, skal det også sikres at en Kommune ikke kan fratage en Bekæmper bestillingen på baggrund af IKKE at forstå teknologien der er benyttet i en specifik sag.

Hvordan kan det sikres at en Bekæmper bliver taget fra bestillingen på et fagligt begrundet grundlag ?

Vedr.: § 25 Uacceptabelt at Landbrug / 3 part får lov til at håndtere gift mod rotter !

- En ny grøn EU lovgivning bliver ratificeret; så er det grotesk at Miljøministeriet giver landbruget / 3 part lov til at køre udenom, ved at kunne benytte kemiske bekæmpelsesmidler. Det er både uforståeligt og uacceptabelt at et 1 dags kursus kan kvalificere, det er alt for lidt til at kunne forsvare at landmændene frit kan bekæmpe med gift. Det er en klar glidebane, som vi ikke kan tro, at et flertal af folketingets medlemmer kan tilslutte sig, hvis de kender indholdet... Erfaringer og konklusioner fra Partnerskabet er ikke medtaget i

nyt forslag til Bekendtgørelse... Dette spænder ben for ønsket om at fokusere på grønne løsninger og nye teknologier !

(Vi har, som nævnt i indledende skrift, arbejdet med Partnerskabet (MST, Branchen, Kommuner) for at afdække grønne løsninger desuden har en række af brancheforeningens medlemmer inden for de sidste 15 måneder, arbejdet målrettet med mekaniske og intelligente løsninger i landzoner. Her er der opnået gode resultater med sikring af bygninger med alternativer til gift).

Hvilke argumenter er der for at genoptage / tillade en faggruppe brugen af gift, når målet / ønsket overordnet er at minimere / fjerne brugen af gift ?

Vedr.: § 20, 21 og 33 **Uddannede Bekæmpere kan risikere at miste kontrakter, som de har investeret mange penge i at etablere !**

- Som forslaget til bekendtgørelsen er udformet, vil Kommuner og Bekæmpere, der nu i mange år har investeret millioner i, og arbejdet med grønne elektroniske fælder i kloaksystemet, ikke længere have mulighed for at fortsætte dette arbejde, da det vil blive ulovliggjort – en helt absurd situation for en professionel branche, der ønsker at arbejde grønt og effektivt...

Det aftalegrundlag, som mange Bekæmpere har med kunder, kan de herefter ikke overholde, hvilket er en yderligere økonomisk udfordring...

Hvad er tænkt her ?

Vedr.: § 33 **Uddannede Skadedyrsbekæmpere, må ikke bekæmpe rotter i kloakken !**

- De folk der har en R1 uddannelse og som arbejder i Skadedyrs bekæmper firma, skal på lige fod med Kloakmestre etc., have lov til at tage det nye 1 dags Rotte spærre kursus, for derefter at kunne arbejde lovligt i kloakken... Når det gælder R1 autorisationer, er det vigtigt at kurset også bliver tilgængeligt for Skadedyrsbekæmperne.

Det kan ikke være rigtigt at bl.a. Struktører, Brolæggere og Kloakmestre må arbejde i kloakken på baggrund af en R1 uddannelse – når Skadedyrsbekæmpere med samme uddannelse ikke må !!!

Hvorfor er der nu autorisations forskelle når der tales om fagfolk ? Intet taler for at de ikke er lige så kompetente, som nogle af de andre faggrupper der får adgang. Professionelle Bekæmpere bør sidestilles med kloakmestre på dette område, da vi her har fokus på bekæmpelse og **ikke** konstruktive ændringer / ombygninger af kloaksystemet. Derfor samme uddannelse og kompetence på det specifikke område.

Vi vil gerne spørge ind til begrundelser for hvorfor det ikke skulle være tilfældet?

På baggrund af ovennævnte ønsker vi en dialog om hvordan Bekendtgørelsen kan justeres / tilpasses så den tager højde for det grundige og lange forarbejde der er gennemført de sidste par år, samt ikke mindst ønsket om at minimere brugen af gift og styrke udviklingen af nye teknologier og metoder.

Med venlig hilsen

Klaus Baagøe-Nielsen

VP, Anticimex Innovation Center (tidl. WiseCon)